

OP HET STRAND

Een echte strandjutter

Op hun strandfietsen zijn opa Sippelaar, Tim en Tamara op weg naar Hollum. Ze gaan naar Gerardus van Leeuwen, een strandjutter en vriend van opa. Zijn huis is niet moeilijk te vinden. In de voortuin zie je al dat er een strandjutter woont, want op zijn huis staat: "Een dag niet gejut is een dag niet geleefd". Gerardus is blij opa Sippelaar en de kinderen te zien. Behalve van strandjuten houdt hij ook van vogels en de tweeling wil eerst even kijken bij de pas uitgebroede kwarteltjes, die onder de warme lamp heen en weer rennen. Maar dan ontdekken ze waar alle strandvondsten staan en kijken ze hun ogen uit. Gerardus ziet de juttersfietsen van de tweeling en roept: "Zo'n fietsje had ik vroeger ook!" Dan begint hij te vertellen.

Iedere dag om drie uur 's middags naar het strand.

"Jutten zit in mijn bloed," zegt Gerardus "toen ik acht was, kreeg ik een fietsje. Mijn vader kon dat voor mij wel kopen, hij was walvisvaarder en voer op de Willem Barendts. Heb jij daar ook niet nog op gevaren?" vraagt hij opa Sippelaar, die knikt. "Goed, ik ging bij het West End het strand op en vond daar een nieuwe plank van twee meter lang. Even later weer een, in totaal vond ik er vijf. Ik had bij oude strandjutters gezien dat je touw mee moest

nemen. Ik bond één plank tegelijk aan mijn fietsje en reed plank voor plank naar boven op het duin". Tim roept: "Dat is zwaar werk!" "Ja, dat was het, ik heb er tot vijf uur 's middags over gedaan en toen moest ik na het eten de planken nog naar huis brengen. Mijn moeder was zo trots op mij! Zo jong nog en al zo'n beste jutter! En zo is het ontstaan. Jutten is mijn allerbelangrijkste hobby. Iedere dag exact om drie uur 's middags ga ik naar het strand. Als het stormt, voel ik me echt zenuwachtig, dan weet ik al dat er iets zal gebeuren." "Gisteren vond ik een barnsteentje." vertelt Tamara "Wat heeft u allemaal gevonden?" Gerardus vraagt aan Opa Sippelaar: "Weet je nog dat er 30 jaar geleden zoveel hout aankwam op Terschelling en dat wij hier op Ameland niks hadden? Gelukkig draaide de wind naar het noorden en er kwam zoveel hout het zeegat van het Borndiep binnen dat we er bijna over naar Terschelling konden lopen. Het is ook wel gebeurd dat we heerlijke zoete appels konden verzamelen op het strand. Iedereen had wel een badkuip vol. Kun je nagaan hoeveel appelmoes er toen is gemaakt. Bananen zijn ook al eens aangespoeld en op een zaterdagmiddag lag het hele strand van Hollum tot Ballum vol flessen chloor. Daar konden we jarenlang mee schoonmaken."

Jutter Gerardus haalt een dikke jas tevoorschijn. “Ook op het strand gejut!” Nu moet de tweeling lachen, ze kijken naar opa Sippelaar. Die heeft ook zo’n jas aan! “En lang geleden kwamen er spijkerbroeken aan. En schoenen. Maar toen we in de dozen keken, waren het allemaal linkerschoenen. De rechterschoenen waren op Terschelling aangespoeld. Toen zijn er mensen met de rondvaartboot naar Terschelling gevaren en hebben de schoenen geruild.” Gerardus kijkt de tweeling eens aan “En we hebben eens speelgoed gevonden. Het waren computerspelletjes, goed verpakt in plastic. Er waren poppetjes van een voetballer bij: Lucas Podolski en barbiepoppen. Op een dag kwamen er zelfs tuinkabouters aan. In het Juttersmuseum kun je ze nog bekijken.”

“Maar het allermooist waren de dieren”.

De dieren? Tim en Tamara kijken Gerardus verbaasd aan. Kun je ook dieren jutter? Gerardus vertelt : “In de vorige eeuw strandden er drie walrussen in Nederland en daarvan heb ik er twee gevonden. Bij een van hen heb ik de wacht gehouden, zodat er geen mensen echt in zijn buurt kwamen. Hij keek tegen de zon in en hield dan de flipper voor zijn ogen. Je zou denken dat deze dieren een tamelijk gladde huid hebben, maar als je ze beter bekijkt dan hebben ze een borstelachtige vacht en hebben soms heel veel littekens. Een van de twee is zelf weer naar zee gegaan, de ander is gevangen in een groot net en per vliegtuig vervoerd richting de Noordelijke IJszee. Daar is hij weer vrijgelaten. Stel je voor: ze zijn wel zo’n 1200 kilo zwaar! Ik heb ook vele zeehonden gezien, dood, ziek en springlevend. Als er niks aan de hand is moet je maken dat je weg komt en het dier met rust laten. Dat was anders toen we zes dolfinen zagen, aangespoeld op het strand. Ze leefden allemaal. Met een shovel hebben we hen weer in zee gebracht. Bij de zesde had ik een gek idee: Ik ging op zijn rug zitten toen hij wegzwom en daar ging ik een klein stukje met hem mee. Toen ben ik van zijn rug gegleden. Even later beleefde ik een van de mooiste momenten uit mijn leven: De dolfinen draaiden zich om en doken vlak bij ons langs. Ze wisten dat we ze hadden geholpen en namen afscheid. Dat kun je alleen als jutter maar beleven.”